

ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАТУШВАННЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

КОРОБКО О.О.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Працевлаштування випускників як стрижнева концепція вищої освіти передбачає відповідальність чотирьох ключових зацікавлених сторін: закладів вищої освіти, студентів, уряду та роботодавців. Визначення працевлаштування ставить пріоритетом розвиток знань і професійних навичок. Ігнорування зовнішніх факторів, таких як економічні та ринкові умови праці, соціальні та інституційні чинники, може вплинути на умови працевлаштування випускників. Студенти також повинні усвідомлювати певну відповідальність за свою працездатність, оскільки працевлаштування має розглядатися не тільки як отримання ними роботи, але і створення власної кар'єри. Відповідальність за працевлаштування потенційно робить стейкхолдерів все більш потужними суб'єктами, які задають напрямок вищої освіти. Про вплив, який надається роботодавцями, свідчить зростаюча практика збільшення професійного забезпечення та залучення роботодавців у розробку програм ЗВО.

Необхідно знайти чітке розуміння того, як визначені зацікавлені сторони інтерпретують смислове наповнення терміну «працевлаштування». В широкому сенсі працевлаштування може інтерпретуватися як «здатність бути самостійним у навігації на ринку праці, використовуючи знання, індивідуальні навички та якості, та адаптуючи їх до контексту зайнятості з демонструванням їх роботодавцям і враховуючи зовнішні та інші обмеження» [1, стр.4]. При такому підході акцентується увага на особистісних характеристиках випускника, які дозволяють йому з більшою вірогідністю отримати роботу та бути успішним у вибраних професіях протягом життя, незалежно від впливу зовнішніх факторів на можливості працевлаштування.

Стратегії працевлаштування ЗВО можна розглядати як відповідь на політику уряду, яка підкреслює необхідність для студентів розвивати навички для задоволення потреб роботодавців. Деякі з цих визначень включають поєднання предметних специфічних знань, навичок та якостей з навичками особистого та професійного розвитку, навчання протягом усього життя та управління кар'єрою для надання можливості випускникам стати ефективними фахівцями. Зростає попит на забезпечення навчання таким навичкам, як аналітичне мислення, компетентні міркування та здатність структурувати інформацію та аргументи, з метою підготовки випускників до задоволення потреб ринку.

В свою чергу, студенти розглядають вищу освіту як засіб забезпечення їх професійними навичками та, одночасно, навичками самоменеджменту, комунікації та якостей, що передбачають гнучкість підходів при вирішенні проблем, адаптивність, працьовитість та відповідальність. Це свідчить про те, що студенти усвідомлюють працездатність як взаємозв'язок одержаних навичок з потребами роботодавців і той факт, що особистісні атрибути є невід'ємною частиною працевлаштування.

Основними цілями уряду є створення державної політики, направленої на підвищення стандартів викладання, забезпечення більшої уваги до працевлаштування випускників, розширення участі роботодавців у вищій освіті та створення найкращих умов для залучення нових абітурієнтів. Це визначення надає пріоритет розвитку та акредитації знань та професійних навичок, чим підтверджується думка, що підвищення навичок, необхідних роботодавцям, в кінцевому підсумку збільшить кількість працевлаштованих випускників.

Самі роботодавці розглядають працевлаштування як готовність до володіння навичками, знаннями, ставленнями та комерційним розумінням, що дозволить новим випускникам зробити продуктивний внесок в розвиток цілей компанії, фірми, підприємства. Роботодавці, як правило, підкреслюють ті компетентності випускників, які виходять за межі предметних знань. Міжособистісні навички (етичність, чесність, порядність, командна робота, підтримка спільних інтересів) цінуються набагато більше, ніж інші навички, що робить оцінку роботодавців певною мірою суб'єктивною та може входити в розбіжність з цілями закладу вищої освіти, які переважно зосереджуються на одержанні здобувачами практичних і професійних навичок. Для ефективного функціонування роботодавці повинні будуть збільшити співпрацю з ЗВО для просування своїх потреб, забезпечити можливості стажування здобувачів і надати потенційним співробітникам професійне навчання на робочому місці.

Висвітлення працездатності як співпраці, яка однаково залучає всі ключові зацікавлені сторони, може допомогти привернути увагу до внутрішніх і зовнішніх аспектів, які впливають на працевлаштування випускників. Довгостроковий вплив програми працевлаштування на якість вищої освіти, розширення прав студентів і можливостей роботодавців та розвиток громадянського суспільства є областями для майбутнього вивчення актуальних проблем працевлаштування.

Література:

1. Small, L., Shacklock, K. and Marchant, T. Employability: a contemporary review for higher education stakeholders // Journal of Vocational Education and Training. – 2018. – Vol.70 No.1. – pp. 148-166.